

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо доопрацьованого проекту Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо проведення брутизації та зменшення навантаження на фонд оплати праці (реєстр. № 3113 від 1 грудня 2015 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя на засіданні 27 січня 2016 року (протокол № 40) розглянув на відповідність Конституції України доопрацьований проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо проведення брутизації та зменшення навантаження на фонд оплати праці (далі – Законопроект) (реєстр. № 3113 від 1 грудня 2015 року), поданий народними депутатами України Журжієм А.В. та іншими.

Згідно з пояснювальною запискою метою Законопроекту є комплексне зменшення податкового навантаження на оплату праці – як суто матеріальне (зменшення витрат роботодавця), так і операційне (спрощення пов'язаних з оплатою праці процесів і процедур). Автори зазначають, що прийняття Законопроекту призведе до легалізації бізнесу, спрощення його ведення, а також збільшення доходів місцевих бюджетів, Пенсійного Фонду та інших фондів державного соціального страхування, спрощення адміністрування і оборот коштів в реальному секторі економіки.

Для досягнення мети авторами пропонується запровадити брутизацію заробітної плати із встановленням ставки ПДФО на рівні 20%, встановивши на перехідний період ставку ПДФО щодо доходів, нарахованих у формі заробітної плати та за цивільно-правовими договорами, на 2016 рік – 29%, а на 2017 рік – 25%. При цьому Законопроектом передбачається виключити необхідність платникам податків подавати податкові декларації за неосновним місцем обліку та забезпечення створення системи єдиного рахунка платника податків для сплати всіх податків і зборів.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

За Основним Законом (стаття 1, частина перша статті 8, частина четверта статті 13, частина перша статті 17, частина перша статті 67) Україна є

демократичною, правовою державою, у якій визнається і діє принцип верховенства права; держава забезпечує соціальну спрямованість економіки; забезпечення економічної безпеки України є однією з найважливіших функцій держави; кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом.

Обов'язок по сплаті податків і зборів, закріплений вказаною нормою Конституції України, деталізується податковим законодавством. Передусім, Податковим кодексом України регулюються відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, визначається вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства (абзац 1 пункту 1.1 статті 1 Кодексу).

При цьому, частиною першою статті 9 Основного Закону України визначено, що чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України. Так, у статті 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року передбачено, що кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права. Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, зокрема, для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів.

Відповідно до правової позиції Конституційного Суду України, викладеній у Рішенні № 2-рп/2005 від 24 березня 2005 року, встановлення системи оподаткування, податків і зборів, їх розмірів та порядку сплати є виключною прерогативою закону. При унормуванні цих суспільних відносин держава має право визначати механізми, які забезпечують платником належну сплату податків і зборів (абзац четвертий підпункту 4.1 пункту 4 мотивувальної частини).

Конституцією України (пункт 1 частини другої статті 92) визначено, що виключно законами України встановлюються система оподаткування, податки і збори. Прийняття законів Основний Закон України відносить до повноважень Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади в Україні (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85).

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що доопрацьований проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо проведення брутизації та зменшення навантаження на фонд оплати праці (реєстр. № 3113 від 1 грудня 2015 року), поданий народними депутатами України Журжієм А.В. та іншими, не суперечить положенням Конституції України.